

VUONA GIRKKO

Den norske kirke

Fiesstim- ja ávdásráhkálvislurgija 2017

Mierreduvvam Girkkotjáhkanimes 2017

Julevsáme járggálibme dáhkkiduvvam Sáme girkkorádes 2019 snjuktjamáno

Vedtatt av Kirkemøtet 2017

Lulesamisk oversettelse godkjent av Samisk kirkeråd i mars 2019

Sisadno

Gájjkásasj njuolgadásá 2017.....	3
Fiesstim.....	5
Ávdásráhkálvis boarggárlasj válda ávdás.....	17
Tjáluktevsta.....	26

Gájjkkásasj njuolggadusá 2017

1. Fiesstim la gá guovtes almullattjat, vihtanij bále ja dáhkkidum (boarggárlasj jali girkkulasj) oajválattja ávdán guojmmásiská jáhtteba aktan viessot gállasjuojmmen, ja dát bigoduvvá almulasj fábmogisvuohtan.
2. Fiesstit girikko árniga milta merkaj dat dagáduvvá juridihkalattjat ja girkkolattjat. Fiesstim sebrudagá lágaj milta, dagáduvvá Jubmela árudijá ávdán, ja danen le dat girkkolasj dáhe jubmeldievno hámiijn. Soames oase, degu musihkka, tækstaláhkám ja ietjá oase galggi dan milta sjehtaduvvat.
3. Fiesstim galggá liehket girkkon jali ietjá jubmeldievnnohuodnahin mij biskáhpa mærrádusá milta fiesstimij hiehpá.
4. Fiesstima ávdđála galggá liturgga - jali vuorjjásláhkáj soames ietjes gut dáhkki - válldárij ságastallat.
5. Sálma ja lávllaga galggi fiesstima ávdđála dáhkkiduvvat liturgas, ja musihkka kantoris/organistas.
6. Fiesstimav máhtta árabut guládit diededimij baktu jubmeldievnon, ja válldárijt ávdásráhkálvisán nammatit.
7. Jus sihtá hedjamæssov, de máhtta tjuovvot Fiesstimárnigav gitta mañemus sálmmaj. Dat sjaddá de sálmmán iehkedismállása ávdđála, ja soames iehkedismállása ráhkálvis Jubmeldievnnogirjen tjuovvu dan mañela. Máhttelisvuohta 1 aj tjuovvot Oajvvejubmeldievno árnigav. Fiesstimárniga Álggobágo lágáduvvi de oajvvejubmeldievno Álggobágoj sajen, ja fiesstimárniga oase 4 Tjálukláhkám lágáduvvá oajvvejubmeldievno Tjálukláhkámij sajen. Akta láhkámusájs galggá liehket evangeliumijs. Oase Gállasjuoda lihtudibme ja Suormmasij lánudibme li guládusáj sajen, ja fiesstimárniga oase 9 Ávdásráhkálvis la oajvvejubmeldievno ávdásráhkálvisá sajen.

Álggobágojn gulát hedjamæssov, buojkulvissan návti:

L | Gieres (*navnet sies, nominativ - namma javladuvvá, nom.*) ja (*navnet sies, nominativ - namma javladuvvá, nom.*). Dáj lihpe diehki (*girikko namma, gen + ill.*) bohtám gállasjuohtaj lãjdástittjat.

Mij lip dána tjoahken dunnujn ávvudalátjit. Galggap aj dunnu jáhtov goabbák guojmmásihtte gullat ja Jubmelis buorissjivnnjádusáv dunnuj ja dunnu sijddaj ráhkálit. Dáj lihpe aj ádnun válldet oasev Hærrá iehkedismállásis gá dálla álgebihtte iellemav aktan gállasjuojmmen. Danen galggap dáv báttáv hedjamæsson ávvudallat, váj sij gudi sihti bessi dunnu siegen oassálasstet iehkesdismállásij udnásj biejeve.

8. Gállasjuojmitja gudi libá boarggárlattjat válldum, máhtteba mañela vájnnodit ávdásráhkálvisá girkkos. Gehtja árnigav Ávdásráhkálvis boarggárlasj válldaj 2017.
9. Máhtta girkkobielloj skuoladit birrusij 5 minuhta fiesstima ávdđála ja mañela.
10. Liturgan la vielggis stola.

Fiesstim

Ordning for Vigsel

L	Liturgga/Liturg
Tj	Tjoaggulvis/Menighet
G	Gájka/Alle
V	Válldár/Den ene av de to som gifter seg

Dáhpádušá báttá le sadje oassálasstemij moatte láhkáj. Hedjaguosse máhtti oassálasstet muhtem liturgija oasen, duodden máhtti liehket musihkkaoase jali tevsta/tjállaga ma lågáduvvi, ginntala dáhkkiji aj tsahkkiduvvat.

Kultuvralasj ásiijn máhtti liehket ássje ma gulluji válldárij tjerdalasjvuohtaj. Jus nubbe válldárijs gullu ietjá girkkosebrudahkaj gå Vuona girkkuj, máhtti biskåhpa dáhkkidime milta liehket oassálasstemoase dat girkkosebrudagás.

Mij gullu oassálasstemij ietjá girkkosebrudagájs ja kultuvralasj ásijs, galggi da hiebaduvvat fiesstima jubmeldievnnohábmáj, ja ij gåktuk Vuona girkkko jáhkkovuodov doadjet.

Oase ma báhti duodden liturgijaj máhtti biejaduvvat oasse 9 Ávdásråhkålvisá maŋŋela.

Gánnå namá javladuvvi, de máhttå javllat juogu ålles namáv jali åvddånamáv, nåv gåktu l luondulasj dalloj. Gatjålvisáijn oasen 7 Gållasjvuoda lihtudibme, galggi ålles namá javladuvvat.

I løpet av handlingen kan det gis rom for medvirkning av ulike slag. Det kan være medvirkning fra bryllupsfølget ved enkelte av de liturgiske ledd, og det kan være tillegg til handlingen i form av musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med at det tennes lys i lysgloben.

Blant de kulturelle innslag kan det også åpnes for elementer som understreker parets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det etter godkjenning fra biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal disse tilpasses vigselshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Innslag som kommer som tillegg til liturgien, kan plasseres etter ledd 9 Forbønn.

Der navnene skal nevnes, kan en bruke fullt navn eller fornavn, etter hva som er naturlig i det enkelte tilfelle. I spørsmålene under ledd 7 Ekteskapsinngåelse skal det brukes fullt navn.

1 | Álggotjuojadibme / Álggo

Oarggalmusihkka jali ietjá hiebalgis musihkka preludiumij/álgadibmáj. Válldára máhtteba aktan vádtset kávráj ja tjáhkkit sajijdiska. Jus sávidahte, máhtteba válldára, juogu akta ájgen jali goappátja avta bále girkkuj prosesjávnnán lájdástit aktan gállasjvihtanij, familjaj ávdástiddij, liturgajn, ja iehtjádij.

Dan mañjela máhtá tjuojaduvvat hiebalgis vokálla- jali instrumæntamusihkka.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til preludium/inngang. De som skal vies, kan gå sammen fram til koret og sette seg på sine plasser. Dersom det er ønskelig, kan paret, en eller begge, forlovere, representant(er) for familiene, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon.

Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

2 | Álggobágo

L | Áhtje ja Bárne ja Ájlis Vuoññanisá namán.

JALI / ELLER

L | Ármmo ja ráfe Jubmelis, Áhtjestimme ja Hærrá Jesus Kristusis.

JALI / ELLER

L | Áhtje ja Bárne ja Ájlis Vuoññanisá namán: Gut mijájt sjiivnjedij, luovas luojtij ja iellemav bássij.

Dan mañjela sávaduvvá buorisboahtem válldáriida ja tjoaggulvissaj dáj jali dáj lágásj bágoj:

Deretter ønskes paret og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

L | Gieres (*namma javladuvvá, nom.*) ja (*namma javladuvvá, nom.*). Dáj lihpe diehki (*girkko namma, gen + ill.*) boahám gállasjvuohtaj lájdástittjat. Mij lip dánna tjoahken dunnujn ávvudalátjit. Galggap aj dunnu jáhtov goabbák guojmmásihte gullat ja Jubmelis buorissjiivnñádusáv dunnuj ja dunnu sijddaj ráhkálit.

Dan mañjela máhtá liturgga javllat:

Deretter kan liturgen si:

L | Hievedup Hærráv, sán le buorre, ihkát suv ármmogisvuohta bissu! Dát le biejuve mav Hærrá dagáj. Sjállárdalá ávvudallup! Sál 118,1.24

JALI/ELLER

L | Jubmel le gieresvuohta, ja guhti gieresvuodan bissu, aj Jubmelin bissu ja Jubmel sujna. 1 Joh 4,16b

3 | Sálmma

4 | Tjáluklâhkâm

L | Jubmel le mijáv sjivnnjedam sujna ja guojmijnimme viesutjit. Gállasjvuohta le Jubmela buorre vattáldahka. Gállasjguojmmen aktan viessot le áskulasjvuodan ja gieresvuodan aktan viessot, ávov ja surgov juogatjit ja áskâldisát guojmes bielen tjuodtjot viessomájgev.

Tjáledum le Sálmaj girjen:

Jubmel, ármmut le divras, sâjijat vuolen almatja dârvov gávnni. Niektiji goadát valljudagáv, ávut gâlgge tjátjes juhki. Dujna ham le iellema ája, tjuovgan tjuovgav vuojnnep. **Sal 36, 8-10**

Gullup majt Jubmela báhko javllá gieresvuoda ja áskulasjvuoda birra:

Tjágnit de ármmogisvuoda, buorrevuoda, vuollegisvuoda, libbogisvuoda ja gierddisvuoda gárvojda. Lehkut gierddisa ja ándagis luojtittit jus diján le lájtto geŋga vuosstij. Gâktu Hærrá le didjij ándagis luojtítám, náv dij aj ándagis luojtittit. Valla tjágnit ávdemusát gieresvuohtaj, mij le állesvuoda bádde. **Kol 3,12b-14**

L | Gullup de vil Jubmela bágos.

2-4 tjuovvo tevstajs (s. 26-33) jali ietjá hiebalgis tjáluktevtajs, binnemusát akta goabbák testamentas. Tjáluktevsta máhtti lågåduvvat hedjaguossijs. Sij gudi galggi lâhkât, manni tjoahken lâhkâmbævdđáj. Vâlldára ja tjoaggulvis tjâhkkâhi lågådijn.

2-4 av de følgende tekstene (se side 26-33) eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene. Skriftlesningene kan leses av medlemmer av bryllupsfølget. De som skal lese, går samlet fram til lesepulten. Paret som skal vies, og menigheten sitter under lesningen.

Maŋemus lâhkâm lâhpadvvá bágoj:

Siste lesning avsluttes med:

Náv gulluji Hærrá bágo.

Dássta máhtta tjuovvot

Her kan følge

5 | Sálmma

Sálmav máhtta målssot hiebalgis lávllomijn jali tjuojadimijn.

Salmen kan erstattes av egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

6 | Hålla

Liturgga hoallá daj tjálukevstaj milta ma lågåduvvin 4. oasen jali ietjá hiebalgis tevstaj milta.

Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4, eller over en annen høvelig tekst.

7 | Gállasjvuoda lihtudibme

L | Låjdástihhte dal Hærrá álltárij, vaj oadtjop dunnu jáhtov goabbák guojmmásihtte gullat, ja Jubmelis buorissjivnnjádusáv dunnuj ja dunnu sijddaj ráhkálit.

Váldára mannaba álltarriggasij. Liturgga vuostatjin javllá sunji gut gåro bielen tjuodtju.

Paret går fram til alterringen. Liturgen henvender seg først til den som står til venstre.

Dan manjela tjuovvu

Deretter følger

JUOGU / ENTEN A

L | Jubmela, mijá Sjivnnjediddje árudijá ávdån ja dáj vihtanij bále gatjádav dujsta, (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*): Sidá gus (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*), guhti duv guoran tjuodtju gállasjguojmmen allasit?

Vásstáduš / Svar: Sidáv.

L | Sidá gus suv iehttset ja guddnedit ja sujna áskulattjan viessot buorep ja baháp biejuv dasik jábmem dunnuv sirádahtá?

Vásstáduš / Svar: Sidáv.

Liturgga javllá sunji gut oalges bielen tjuodtju.

Liturgen henvender seg til den som står til høyre.

L | De gatjádav aj dujsta, (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*): Sidá gus (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*), guhti duv guoran tjuodtju gállasjuojmmen allasit?

Vásstáduš / Svar: Sidáv.

L | Sidá gus suv iehttset ja guddnedit ja sujna áskulattjan viessot buorep ja baháp biejuv dasik jábmem dunnuv sirádahtá?

Vásstáduš / Svar: Sidáv.

L | De gálggijihhte dan diehti nubbe nubbáj giedav.

Váldára járgestibá nubbe nuppe guovlluj ja gálggiba oalges giedav nubbe nubbáj. Liturgga biedjá ietjas giedav váldárij aktidum giedaj nali.

Paret vender seg mot hverandre og gir hverandre høyre hånd. Liturgen legger sin hånd på parets hender.

L | Jubmela árudijá ávdán ja dáj vihtanij bále lihppe dal goabbák guojmmásihtte jáhtám aktan gállasjuodan viessot, ja goabbák guojmmásihtte giedav duodastussan gálggim. Dajna de sárnov dunnuv oalle gállasjuojmitjin.

JALI / ELLER B

L | Jubmela, mijá Sjivnnjediddje árudijá ávdán ja dáj vihtanij bále gatjádav dujsta, (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*): Sidá gus (*alles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*), guhti duv guoran tjuodtju gállasjuojmmen allasit?

Vásstáduš / Svar: Sidáv.

Liturgga javllá sunji gut oalges bielen tjuodtju.

Liturgen henvender seg til den som står til høyre.

L | De gatjádav aj dujsta, (*ålles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*):
Sidá gus (*ålles namma tihttala dagi/fullt navn uten tittel*), guhti duv guoran
tjuodtju gállasjuojmmen allasit?

Vásstádus / Svar: Sidáv.

L | Gærddodihhte dal muv mañen.

Válldára járgestibá nubbe nuppe guovlluj. Gálggiba oalges giedav nubbe nubbáj ja navti bissoba
tjuottjo madi jáhtov loabedibá. Liturgga jáhtov láhkå oases oassáj, dan mañjela válldára jáhtov
gærddodibá, nubbe vuostak.

Paret vender seg mot hverandre. De gir hverandre høyre hånd og blir stående slik mens de avgir
løftet. Liturgen leser løftet ledd for ledd, deretter fremsier paret det, den ene først.

L | Váldáv duv (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) muv gállasjuojmmen.

V | Váldáv duv (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) muv gállasjuojmmen.

L | Sidáv duv iehttset ja guddnedit

V | Sidáv duv iehttset ja guddnedit

L | ja dujna áskulattjan viessot buorep ja baháp biejuv

V | ja dujna áskulattjan viessot buorep ja baháp biejuv

L | dasik jábmem munnuv sirádahttá.

V | dasik jábmem munnuv sirádahttá.

Dan mañjela gærddu nubbe gállasjuojmme sæmme jáhtov. Liturgga biedjá giedas válldárij giedaj
nali.

Deretter gjentas løfteavleggelsen på samme måte av den andre. Liturgen legger sin hånd på parets
hender.

L | Jubmela árudijá ávdån ja dáj vihtanij bále lihppe dal goabbák
guojmmásihtte jáhttám aktan gállasjuodan viessot, ja goabbák
guojmmásihtte giedav duodastussan gálggim. Dajna de sárnov dunnuv
oalle gállasjuojmitjin.

Dan mañjela máhttá tjuovvot

Her kan følge

8 | Suormmasijt lánudit

JUOGU / ENTEN A

L | Vadde dal goabbák guojmmásihtte suormmasijt majt guoddebihtte áskulasjvuoda jáhto mærkkan.

Vuorrolakkoj biedjaba suormmasijt nuppe tjuvddáj.

Hver av dem setter ringen på fingeren til den andre.

JALI / ELLER B

L | Vadde dal goabbák guojmmásihtte suormmasijt majt guoddebihtte mærkkan dan jáhttuj majt goabbák guojmmásihtte lihppe jáhttám. Gærddodihtte muv milta.

Liturgga láhká bágojt oases oassáj, dan mañjela válldára bágojt gærddoba, nubbe vuostak.

Liturgen Leser ordene ledd for ledd, deretter fremsier ekteparet dem, den ene først.

L | (*Namma/navnet*), mån vattáv dunji dáv suormmasav

V | (*Namma/navnet*), mån vattáv dunji dáv suormmasav

L | gieresvuoda ja áskulasjvuoda jáhto mærkkan.

V | gieresvuoda ja áskulasjvuoda jáhto mærkkan.

Suormmasav biedjá nuppe gállasjuojme tjuvddáj.

Dan mañjela dahká nubbe gállasjuojmme sæmmiláhkáj.

Ringen settes så på fingeren til den andre.

Deretter gjentas overrekkelsen på samme måte av den andre ektefellen.

9 | Ávdásráhkálvis

L | Ráhkálup gájka.

Gállasjuojmitja buolvvedibá álltárriggasin. Liturgga ráhkál, gieda ájvij nanna, gállasjuojmitjij ávdás avtav dás ráhkálvisájs ja Áhttje mijá duodden. Iehtjáda hedjaguossijs máhtti aj oassálasstet ávdásráhkálvissaj giedaj ájvij nanna.

Ekteparet kneler ved alterringen. Liturgen ber for paret, med håndspåleggelse, en av følgende bøtter, som avsluttes med Fadervår. Eventuelt kan også andre i følget delta i forbøtten med håndspåleggelse.

JUOGU / ENTEN A

L | Ármogis Jubmel, ráhkádallap (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja sunnu gállasjvuoda ávdås: Tjuovvus duv buorissjivnnjádus sunnuv gudi dánna duv árudijá ávdån buolvvedibá. Dievde sunnu vájmojt gieresvuodajnat, ja vuododa sunnuj ráfálasj sijdav. Gehtja sunnuj ármogisvuodan, ja gievrroda sunnuv Vuojnñanisát baktu, vaj lulujga buorre ja bahás biejevij dunji áskeldit, aktan áskulattjan viessot ja nubbe nuppev ihkeven iellema guovlluj doarjjot.

JALI / ELLER B

L | Buorre Jubmel, mij gijttep duv (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ávdås ja sunnu gieresvuodas nubbe nubbáj. Buorissjivnnjeda sunnu iellemav gállasjvuodan. Viehkeda sunnuv anodit dav jáhtov majt nubbe nubbáj libá jáhttám, vaj sunnu gállasjvuodan luluj vallje áskulasjvuodas, huvsos ja ávos. Vatte sunnuj máhtukvuodav ja mielav ráfálasj sijdav vuododittjat, gånna [*máná jasskavuodan sjaddi ja*] famillja ja rádna aktisasjvuodav gávnni.

Dån guhti le gæjnno, sádnesvuohta ja iellem, bája sunnuv vájaldit duv sádnesvuodan. Dån guhti ándagis luojtá ja buoreda, viehkeda sunnuv nubbe nuppev ándagis luojttet. Dån guhti le gieresvuoda ája, bája sunnuv ja gájkka gállasjguojmijt ávddånit ja állånit gieresvuodan.

Dánna máhttá soames friddja ráhkálvis duoddiduvvat. Sæmmi báttá le aj máhttelis ginntalijt tsahkkidit. Tjoaggulvis máhttá jus hiehpá lávllot ráhkálvissálmav (madin gállasjguojmitja buolvvedibá). Gehtja buojkulvissan Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680. Julevsáme sálmmagirje nr. 18 jali nr. 142. Ávdåsráhkálvis agev Áhtje mijájn lāhpaduvvá.

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning. Eventuelt kan menigheten synge en bøttesalme (mens ekteparet kneler). Se for eksempel Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680. Forbønnen avsluttes alltid med Fadervår.

L | Ráhkádallup aktan Hærrá ráhkálvisáv:

G | Áhttje mijá guhti le almen.

Ájlistuvvus duv namma.

Báhtus duv rijkka.

Sjaddus duv sidot

gák almen, náv aj ednamin.

Vatte midjij uddni mijá bæjvvásasj lájbev.

Ja luojte midjij suttojdimme ándagis,

náv gák mij aj luojttep mijá velgulattjajda.

Ja ale mijáv gæhttjalibmáj lájddi,

ájnat várjjala mijáv bahás.

Juhte duv le rijkka ja fábmo

ja herlukvuohta ihkeven ájggáj.

Amen.

Gállasjguojmitja tjáhkkidibá sadjásiská.

Ekteparet setter seg på plassene sine.

Dánna máhtta tjuovvot

Her kan følge

10 | Musihkka/Symbåvllådago

Hedjaguosse jali iehtjåda máhtti oassálasstet musihkajn, láchkusijn jali ietjá kultuvralasj ásiijn.

Deltakere i bryllupsfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag.

11 | Sálmma

12 | Buorissjivnnjádus

JUOGU / ENTEN A

L | muohto tjoaggulvissaj / vendt mot menigheten Hievedup dal Hærráv.

Tjoaggulvis tjuodtján.

Menigheten reiser seg.

Tj | Jubmelav májnnop. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L | Hærrá buorrissjivnnjedus duv ja várjjalus duv.
Hærrá tjuovggijus árudijás dunji ja lehkus dunji ármmogis.
Hærrá járggálus árudijás dunji ja vaddus dunji ráfev. ✠

Tj | Amen. Amen. Amen.

JALI / ELLER B

L | muohto tjoaggulvissaj / vendt mot menigheten Duosstut buorrissjivnnjádusáv.

Tjoaggulvis tjuodtján.

Menigheten reiser seg.

L | Hærrá buorrissjivnnjedus duv ja várjjalus duv.
Hærrá tjuovggijus árudijás dunji ja lehkus dunji ármmogis.
Hærrá járggálus árudijás dunji ja vaddus dunji ráfev. ✠

G | Amen.

Sjávo rágádaládijn máhttá girkkobiellujn skuolkkalit gálmma gierde gálmma ráhkálvisskuolkadisá.
Máhttá aj lávllot jali tjuojadit juojddáv mij hiehpá.

Under den følgende stille bønn kan en klemte tre ganger tre bøtteslag med en av kirkens klokker.
Her kan det også fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

13 | Låhpadibme

Oarggalmusihkka jali ietjá hiebalgis musihkka tjuojaduvvá. Gállasjuojmitja mannaba aktan ålgus girkkos.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk. Ekteparet går sammen ut av kirken.

Ávdásráhkálvis boargárlasj válda ávdás

Forbønn for borgerlig inngått ekteskap

- L | Liturrga/Liturg
- Tj| Tjoaggulvis/Menighet
- G | Gájka/Alle
- V | Válldár/Den ene av de to som gifter seg

Ávdásráhkálvisá báttá máhtta oassálasstet duon dán láhkáj. Hedjaguosse máhtti oassálasstet muhtem liturgija oasen, ja duodden máhtti liehket musihkkaoase jali tevsta/tjállaga ma lågåduvvi. Ietján máhtti aj ginntala tsahkkiduvvat gintaljårbudisån semmi báttå. Kultuvralasj åsijn máhtti liehket åssje ma gulluji gållasjuojmitijj tjerdalasjuohtaj.

Jus nubbe gållasjuojmitijjs gullu ietjå girkkosebrudahkaj gå Vuona girkkuj, máhtti biskåhpa dåhkkidime milta liehket oassálasstemoase dat girkkosebrudagås.

Mij gullu oassálasstemij ietjå girkkosebrudagåjs ja kultuvralasj åsijjs, galggi da hiebaduvvat åvdásráhkálviså jubmeldievnnohåbmåj, ja ij gåktuk Vuona girkkko jáhkkovuodov doadjet.

Oase ma båhti duodden liturgijjaj máhtti biejaduvvat oasse **8 Ávdásráhkálvis** maŋŋela. Gånnå namå javladuvvi, de máhtta javllat juogu ålles namåv jali åvddånåmåv, nåv gåktu l luondulasj dalloj. Gatjålvisåjn oasen **7 Gållasjuoda lihtudibme**, galggi ålles namå javladuvvat.

I løpet av handlingen kan det gis rom for medvirkning av ulike slag. Det kan være medvirkning fra festfølget ved enkelte av de liturgiske ledd, og det kan være tillegg til handlingen i form av musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med at det tenkes lys i lysgloben. Blant de kulturelle innslag kan det også åpnes for elementer som understreker ekteparets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det etter godkjenning fra biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal disse tilpasses forbønnshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Innslag som kommer som tillegg til liturgien, kan plasseres etter ledd **8 Forbønn**.

Der navnene skal nevnes, kan en bruke fullt navn eller fornavn, etter hva som er naturlig i det enkelte tilfelle. I spørsmålene under ledd **7 Fremstilling av ekteparet** skal det brukes fullt navn.

1 | Álggotjuojadibme – Álggo

Oarggalmusihkka jali ietjá hiebalgis musihkka preludiumij/álgadibmáj. Gállasjuojmitja máhtteba aktan vádtset kávráj ja tjáhkkitit sajijdiska. Jus sávidahte, máhtteba gállasjuojmitja, juogu akta ájgen jali goappátja avta bále girkkuj prosesjávnnán lájdástit aktan gállasvihtanij, familjaj ávdástiddij, liturggajn, ja iehtjádij.

Dan mañjela máhtta tjuojaduvvat hiebalgis vokálla- jali instrumæntamusihkka.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til preludium/inngang. Ekteparet kan ta plass i koret på forhånd, eller de kan gå sammen fram til koret og sette seg på plassene sine. Dersom det er ønskelig, kan ekteparet, forlovere, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon.

Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

2 | Álggobágo

L | Áhtje ja Bárne ja Ájlis Vuojñjanisá namán.

JALI / ELLER

L | Ármmo ja ráfe Jubmelis, Áhtjestimme ja Hærrá Jesus Kristusis.

JALI / ELLER

L | Áhtje ja Bárne ja Ájlis Vuojñjanisá namán: Gut mijájt sjivnnjedij, luovas luojtij ja iellemav bássij.

Dan mañjela sávaduvvá buorisboahtem gállasjuojmitijda ja tjoaggulvissaj dáj jali muodugasj bágoj:

Deretter ønskes paret og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

L | Gieres (**namma javladuvvá, nom.**) ja (**namma javladuvvá, nom.**). Dáj lihpe diehki (**girkko namma, gen + ill.**) boahám dan diehti gá sihtabihte girkko ávdásráhkálvisáv dunnu gállasjuoda ávdás. Mij lip dánna tjoahken dunnujn ávvudalátjit. Galgap aj dunnu jáhtov goabbák guojmmásihte gullat ja Jubmelis buorissjivnnjádusáv dunnuj ja dunnu sijddaj ráhkálit.

Dan mañjela máhtta liturgga javllat juojddá dáhpádusá birra ja jubmeldievnastusá birra mij tjuovvu, ja máhtta návti láhpádit:

Deretter kan liturgen si noe om anledningen og gudstjenesten som følger, og eventuelt avslutte slik:

L | Hievedup Hærráv, sán le buorre, ihkát suv ármmogisvuohta bissu! Dát le biejuve mav Hærrá dagáj. Sjállárdalá ávvudallup! Sá! 118,1.24

JALI / ELLER

L | Jubmel le gieresvuohta, ja guhti gieresvuodan bissu, aj Jubmelin bissu ja Jubmel sujna. **1 Joh 4,16b**

3 | Sálmma

4 | Tjáluklâhkâm

L | Jubmel le mijáv sjivnnjedam sujna ja guojmijnimme viesutjit. Gállasjvuohta le Jubmela buorre vadda. Gállasjguojmmen aktan viessot le âskulasjvuodan ja gieresvuodan aktan viessot, ávov ja surgov juogatjit ja âskâldisát nubbe nuppe bielen tjuodtjot viessomájgev.

Tjáledum le Sálmaj girjen: Jubmel, ármmut le divras, sâjjat vuolen almatja dârvov gávnni. Niektiji goadát valljudagáv, ávut gâlgge tjátjes juhki. Dujna ham le iellema ája, tjuovgan tjuovgav vuojnne. **Sal 36, 8-10**

Gullup majt Jubmela báhko javllá gieresvuoda ja âskulasjvuoda birra:

Tjágnit de ármmogisvuoda, buorrevuoda, vuollegisvuoda, libbogisvuoda ja gierddisvuoda gárvojda. Lehkut gierddisa ja ándagis luojtjit jus diján le lájtto geŋga vuosstij. Gâktu Hærrá le didjij ándagis luojtám, náv dij aj ándagis luojtjit. Valla tjágnit ávdemusát gieresvuohtaj, mij le állesvuoda bádde. **Kol 3,12b-14**

L | Gullup de vil Jubmela bágos.

2-4 tjuovvo tevstajs (s. 26-33) jali ietjá hiebalgis tjáluktevstajs, binnemusát akta goabbák testamentas. Muhtema hedjaguossijs máhtti lâhkát tjáluktevstajs. Sij gudi lâhki manni tjoahken lâhkâmbævdáj. Gállasjguojmitja ja tjoaggulvis tjâhkkâhi lâgâdijn.

2-4 av de følgende tekstene (se side 26-33) eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene. Skriftlesningene kan leses av medlemmer av festfølget. De som skal lese, går samlet fram til lesepulten. Ekteparet og menigheten sitter under lesningen.

Maŋemus lâhkâm lâhpadvvá bágoj:
Siste lesning avsluttes med:

Náv gulluji Hærrá bágo.

Dánna máhtta tjuovvot
Her kan følge

5 | Sálmma

Sálma sadjáj dáhkki hiebalgis lávllom jali tjuojadibme.

Salmen kan erstattes av egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

6 | Hålla

Liturgga hoallá daj tjálukevstaj birra ma lågåduvvin 4. oasen jali ietjá hiebalgis tevstaj birra.

Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4, eller over en annen høvelig tekst.

7 | Gállasjguojmij låjdåstibme

Gállasjguojmitja aktan mannaba álltárij.

Ekteparet går sammen fram til alteret.

JUOGU / ENTEN A

L | Almulasj oajválattjaj ávdån lihpe guojmmásihte jáhttám aktan viessot gállasjvuodan. Dát jáhtto merkaj dáj galggabihte liehket akta, ja buorre ja bahás bievjijt áskulasjvuodan viessot desik jábmem dunnuv sirádahtá. Gåk dáj lihpe vájnnodam galggap uddni dunnu ávdås ráhkádallat vaj Jubmela buorissjivnnjádus dunnu gállasjvuodav ja sijdav tjuovvu.

JALI / ELLER B

L | (*Goappátjij álles namma tihttalij dagá / begge fulle navn uten tittel*), dáj lihpe almulasj oajválattjaj ávdån jáhttám aktan viessot gállasjvuodan. Sihtabihte gus vilá iehttset ja guddnedi goabbák guojmáda ja áskulattjan viessot buorre ja bahás bievjijt desik jábmem dunnuv sirádahtá?

Gállasjguojmitja vásstedibá, vuorrulakkoj jali aktan:

Ekteparet svarer, etter hverandre eller sammen:

Sidáv/sihtin.

L | Gåk dáj lihpe vájnnodam, de galggap uddni dunnu ávdås ráhkádallat vaj Jubmela buorissjivnnjádus dunnu gállasjvuodav ja sijdav tjuovvu.

8 | Ávdásráhkálvis

Gállasjguojmitja buolvvedibá álltárriggasin. Liturgga ráhkál gállasjguojmij ávdás, giehta ájvij nanna, avtav dájs ráhkálvisájs Hærrá ráhkálvisájn mañemusát. Jus hiehpá, de máhtti iehtjáda hedjaguossijs aj oassálasstet ávdásráhkálvissaj giedaj ájvij nanna.

Ekteparet kneler på alterringen. Liturgen ber for paret, med håndspåleggelse, en av følgende bønnen, som avsluttes med Fadervår. Eventuelt kan også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse.

JUOGU / ENTEN A

L | Ármmogis Jubmel, ráhkádallap (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja sunnu gállasjvuoda ávdás:

Tjuovvus div buorissjivnnjádus sunnuv gudi dána div árudijá ávdán buolvvedibá. Dievde sunnu vájmojt gieresvuodajnat, ja vuododa sunnuj ráfálasj sijdav.

Gehtja sunnuj ármmogisvuodajn, ja gievrroda sunnuv Vuojññanisát baktu, vaj lulujga buorre ja bahás biejvij dunji áskeldit, áskulattjan aktan viessot ja nubbe nuppev ihkeven iellema guovlluj doarjjot.

JALI / ELLER B

L | Buorre Jubmel, mij gijttep div (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ja (*namma javladuvvá/navnet nevnes*) ávdás ja sunnu gieresvuodas guojmmásiská. Buorissjivnnjeda sunnu iellemav gállasjguojmitjin.

Viehkeda sunnuv anodit dav jáhtov majt guojmmásiská libá jáhttám, vaj sunnu gállasjvuodan luluj vallje áskulasjvuodas, huvsos ja ávos.

Vatte sunnuj máhtukvuodav ja mielav ráfálasj sijdav vuododittjat, gánná [*máná jasskavuodan sjaddi ja*] familja ja rádna aktisasjvuodav gávni.

Dán guhti le gæjnno, sádnesvuolta ja iellem, bája sunnuv vájaldit div sádnesvuodan. Dán guhti ándagis luojtá ja buoreda, viehkeda sunnuv guojmmásiská ándagis luojtet. Dán guhti le gieresvuoda ája, bája sunnuv ja gájkka gállasjguojmijt ávddánit ja állánit gieresvuodan.

Dána máhtta duoddiduvvat hiebalgis ráhkálvis. Jus hiehpá, de la aj máhttelis ginntalijt tsahkkidit. Jus hiehpá de máhtta tjoaggulvis ráhkálvissálmav lávllot (madin gállasjguojmitja buolvvedibá). Gehtja buojkulvissan Julevsáme sálmmagirje nr. 18 jali nr. 142, jali Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680. Ávdásráhkálvis agev Áhtje mijájn lãhpadvvá.

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning. Eventuelt kan menigheten synge en bønnesalme (mens ekteparet kneler).

Se for eksempel Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680. Forbønnen avsluttes alltid med Fadervår.

L | Ráhkádallup aktan Hærrá ráhkálvisáv:

G | Áhttje mijá guhti le almen.

Ájlistuvvus duv namma.

Báhtus duv rijkka.

Sjaddus duv sidot

gák almen, náv aj ednamin.

Vatte midjij uddni mijá bæjvvásasj lájbev.

Ja luojte midjij suttojdimme ándagis,

náv gák mij aj luojttep mijá velgulattjajda.

Ja ale mijáv gæhttjalibmáj lájddi,

ájnat várjjala mijáv bahás.

Juhte duv le rijkka ja fábmo

ja herlukvuohta ihkeven ájggáj.

Amen.

Gállasjguojmitja tjáhkkidibá sajijdiská.

Ekteparet setter seg på plassene sine.

Dánna máhtta tjuovvot

Her kan følge

9 | Musihkka/Symbåvllådago

Hedjaguosse jali iehtjåda máhtti oassálasstet musihkajn, låhkusijn jali ietjá kultuvralasj åsijn.

Deltakere i festfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag.

10 | Sálmma

11 | Buorissjivnnjádus

JUOGU / ENTEN A

L | muohto tjoaggulvissaj / vendt mot menigheten Hievedup dal Hærráv.

Tjoaggulvis tjuodtján.

Menigheten reiser seg.

Tj | Jubmelav májnnop. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L | Hærrá buorrissjivnnjedus duv ja várjjalus duv.

Hærrá tjuovggijus árudijás dunji ja lehkus dunji ármmogis.

Hærrá járggálus árudijás dunji ja vaddus dunji ráfev. ✠

Tj | **Amen. Amen. Amen.**

JALI / ELLER B

L | muohto tjoaggulvissaj / vendt mot menigheten Duosstut buorrissjivnnjádusáv.

Tjoaggulvis tjuodtján.

Menigheten reiser seg.

L | Hærrá buorrissjivnnjedus duv ja várjjalus duv.

Hærrá tjuovggijus árudijás dunji ja lehkus dunji ármmogis.

Hærrá járggálus árudijás dunji ja vaddus dunji ráfev. ✠

Tj | **Amen.**

Sjávo rágádaládijn máhtá girkkobiellujn skuolkkalit gálmma gierde gálmma ráhkálvisskuolkadisá. Máhtá aj lávllot jali tjuojadit juojddáv mij hiehpá.

Under den følgende stille bønn kan en klemte tre ganger tre bøtteslag med en av kirkens klokker. Her kan det også fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

12 | Låhpadibme

Oarggalmusihkka jali ietjá hiebalgis musihkka tjuojaduvvá. Gállasjuojmitja mannaba aktan álgus girkkos.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk. Ekteparet går sammen ut av kirken.

Tjáluktevsta

Fiesstim- ja ávdásráhkálvisliturgiaj 2017

L | Låhkup vil Jubmela bágos

2-4 dájs tevstajs jali ietjá hiebalgis tevstajs, binnemusát akta goabbák testamentas.
Tjáluktevsta máhtti lågåduvvat hedjaguossijs. Sij gudi låhki manni aktan låhkåmbævdáj.
Válldára/gállasjguojmitja ja tjoaggulvis tjåhkkåhi lågådijn.

2-4 av de følgende tekstene eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene. Skriftlesningene kan leses av medlemmer av festfølget. De som skal lese, går samlet fram til lesepulten. Paret og menigheten sitter under lesningen.

A. Tjåledum le Vuostasj Mosesa girjen:

Jubmel almatjav ietjas gåvvån sjivnnjedij,
Jubmela gåvvån suv sjivnnjedij.
Álmmån ja nissunin sunnuv sjivnnjedij.
Jubmel sunnuv buorissjivnnjedij ja håljaj:
”Sahkkidihte lassánadde,
dievdde ednamav ja dav dahkke dunnu vuollásattjan!” 1 Mos 1,27–28a

B. Tjåledum le Vuostasj Mosesa girjen:

Hårrå Jubmel håljaj: ”Ij le buorren ålmmåj aktu årrot.
Dagáv sunji viehkediddjev guojmmen.” 1 Mos 2,18

C. Tjåledum le Ruta girjen:

Gåsi maná, dåhku aj manáv,
ja gåsi bátsá, dåhku aj bátsáv.
Duv ålmmuk le muv ålmmuk
ja duv Jubmel le muv Jubmel.
Gåsi jámá, dasi sidáv jábmet,
ja dasi sidáv hávddáduvvat. Rut 1,16b–17a

D. Tjáledum le Sálmaj girjen:

Hærrá le muv ræjnnuhiddje,
munji ij migeck fájllu.
Ræjnon muv ruoddnis gieltijda doalvvu,
loattjes tjáttij bájken muv vuojnadahtá.
Ádá fámojt munji vaddá
ja rievtes gæjnojt muv lájddi,
namás guddnen.
Iv buorrek sjievnjedamos loamen
masstak balá
danen gá dán le muv mažen,
svihtjat ja soabbát muv jaskadibá.
Munji bievdev látjá
muv vasjulattjaj vuojnedit,
oajvám áljujn vuojda
ja muv gávtjav rabddaj dævdá.
Buorrevuohtat ja ármot muv tjuovvoba,
juohkka muv viessombiejve,
ja Hærrá goaden besav árrat
guhkev viessomin lev. [Sal 23](#)

E. Tjáledum le Sálmaj girjen:

Guhti tjáhkkáj Alemusá suojen
ja árru Gájkvæksága sæhkásin,
sån Hærráj javllá: ”Muv oagge ja laddne,
muv Jubmel, gesi áskeldav!”
Sån gábtjtjá duv dálgijnis,
sájjijnis vuolen le dunji suodje.
Suv áskulasjvuohta le suojaln ja suodjalus.
Dán ham javla: ”Hærrá le muv oagge.”
Alemusav le viessusin gárvedam. [Sal 91,1–2.4.9](#)

F. Tjáledum le Sálmaj girjen:

Sjállejiedna badjánus Hærráj, álles ednamis!
Dievnnujhtit Hærráv ávuojn,
lájdstit suv ávddáj ávuojn!
Dábddit Hærrá le Jubmel!
Sån le mijáv sjivnnjedam, ep mij ietja,
allasit álmugin ja ællon gev ræjnnuj.
Tjágjit suv uvsav tjadá hieveduslávllagijn.
Hievedit ja májnnut suv namáv!
Hærrá le buorre,
suv ármogisvuohta bissu ihkát,
ja áskulasjvuohta buolvas buolvvaj. [Sal 100](#)

G. Tjáledum le Sálmaj girjen:

Guddneda Hærráv, siellum,
álles mán sidáv suv ájlis namáv hievedit.
Guddneda Hærráv, siellum,
mujte gájkka buorre dagojdis:
divna suttojdám ándagis luojtta
ja gájkka skihpudagájs muv buoret,
hávdés muv gádju
ja krávnni muv ármujn ja ármogisvuodajn,
muv iellemij gájkka buorev vaddá,
ja vaden degu goasskem nuorranav. *Sal 103,1–5*

H. Tjáledum le Sárnnediddje girjen:

Guoktásin le buorep aktugattjas,
valjep bálkáv oadtjoba vájvestiska.
Jus ravggaba, de nubbe nuppev bajet.
Aktugasj vuojtádallá, valla guoktásin bierggiba,
ja gálmágerdak hárppe ij náv ruvva boarkkana. *Sárm 4,9–10a.12*

I. Tjáledum le Allalávludisán:

Gierugam le gasella lágásj,
nuorra ruoppsisgátte muoduk.
Ge, suv goahteguoran;
guovllá rájggerájge,
sálvvorájgijt guovllá.
Gierugam sárnnu:
gierugam, badjána ja boade,
muv fávrros moarsse!
Muv duvvoláttásj báktelanján,
suoddjidum rádes bávtijs,
vuoseda munji ietjat,
jienat ivte munji!
Vuogas le duv jiedna muv bælljáj
ja dán iesj nav fávrro. *All/Høys 2,9–10.14*

J. Tjáledum le Allalávludisán:

*Dát tæksta máhtta lágáduvvat avtat tækstaláhkkes jali nissunis (I) ja álmomás (II).
Denne lesningen kan leses av én tekstleser eller av kvinne (I) og mann (II).*

I Gulá, gierugam le boahtemin!

Ge, dale boahtá!

Viehká giellasij badjel
dievájt tjellu.

Gierugam le gasella lágásj,
nuorra ruoppsisgátte muoduk.

Ge, suv goahteguoran;
guovllá rájggerájge,
sálvvorájgijt guovllá.

Gierugam sárnnu:

II Badjána, gierugam!

Boade, muv fávrros moarsse!

Ge, dálvve le vássam,
ij desti rássjo sjávada.

Gættátja giedjegahtti;
ájgge lávludit,

duvvoláttátja skutjerdi.

Fijkunmuoran sjatto ruopseldi,
vijnnamuora giedjegis njálga hádja.

Gierugam, badjána ja boade,
muv fávrros moarsse!

Muv duvvoláttásj báktelanján,
suoddjidum rádes bávtijs,

vuoseda munji ietjat,
jienat ivte munji!

Vuogas le duv jiedna muv bælljáj
ja dån iesj nav fávrro.

I Gierugam muv, ja mán lev suv,

guhti ræjnnoj giedjebældon.

Gå gálot ja suojevvanisá gáhtu,
de boade, gierugam!

Viege degu gasella ja ruoppsisgáttásj
dievájt badjel ma li balsamis hádjan!

I/II Sinidahte muv vájmonit,
sinidahkan giedanit!

Gieresvuohta le gievrra gå jábmem,
iehttselisvuohta degu jábmemájmmo.

Snjibttju degu dállå,
degu snjibttjo dállå.

E tjáhtjedulve gieresvuodav jáddada,
e jagå hávkkada. All/Høys 2,8–14.16–17 + 8,6–7a

K. Tjáledum le Allalávludisán:

Bieja mov sinidahkan vájmmusit,
sinidahkan giehtasit!
Gieresvuohta le jábmema gievrra,
buossjevuohta hávde garras.
Dan njuola li snjibttjo dálá,
oassjo dálá.
Gieresvuodav fábmogis tjátje e jáddada,
æno e buvte dav rissjalit. [All/Høys 8,6–7a](#)

L. Tjáledum le Matteusa evangeliumin:

Dij lihpit ednama sállte. Valla jus sállte bájnós massá, gáktus vas bájnnelin oadtjot? Ij dasti manenik dáhkki ietján gá bálkestuvvat ja almatjijs duolmoduvvat.

Dij lihpit værálða tjuovgga. Stádav baddjen váren ij buvte tjiehkát,

ja gá almasj gínttalav buollit, de ij dav mihttolihthe vuolláj bieja ájnat gíntaljuolggáj gájkká goade almatjijs tjuovggan. Bájtus de dijá tjuovgga almatjijs vaj dijá buorre dagojt vuojnni ja dijá Almenáhtjev hievedi! [Matt 5,13–16](#)

M. Tjáledum le Matteusa evangeliumin:

Dan diehti didjij javlav: allit viessomuhá diehti mårásta majt bárrát ja juhkat, jali rubmaha diehti masi gárvvunit. Ij gus hægga le bárrusis ja juhkusis ienep, ja rumáj biktasijs? Gæhttjit alme láttijt, e sáddji, e sájov ga tjoahkki ja ájtijda vuorkki, valla dijá Almenáhtje dajt biebbmá. Ij gus diján le ienep árvvo gá dajn? Guhtis dijás måráhijsnes ga máhttá stihko guhkev viessomájggásis lasedit? Ja manen biktasijs mårástihpit? Gæhttjit giette giedjegijt gák sjaddi, vájku e barga jalik báne. Valla mán didjij javlav: ij lim ga Salomo gilldegárvojis náv gák dajs akta. Jus dal Jubmel giette rásijt náv tjáppagit gárvot, ma uddni li tsæggot ja idet vuobnnáj bálkestuvvi, ij gus sán aj dijájt vádnajáhkugijt lulu gárvodit? Dan diehti allit mårásta, allit gatjáda: Majt dal bárrát? Majt juhkat? Ma gárvvon? Divna dakkirijt hiedniga rihtji. Valla dijá Almenáhtje juo dijá dárbojt diehtá. Áhtsit vuostatjin suv riikav ja suv rievtesferdukvuodav, de divna iehtjádav aj oadtjobihtit. Allit dan diehti ihttátjis mårásta, gal ihttásj biejen ietjas måráha. Juohkka biejen li ietjas vájve. [Matt 6,25–34](#)

N. Tjáledum le Matteusa evangeliumin:

Jesus javlaj: Ádnut, de oadtjobihtit. Áhtsit, de gávnabihtit. Goalkkalihtit, de uksa rabáduvvá. Guhti ádnu oadtju, ja guhti áhtsá gávnna, ja guhti goalkkal sunji uksa rabáduvvá. Gájkká mav sihtabihtit almatjijs didjij dahkat, dahkit sidjij. Nav lálka ja profehtha javlli. [Matt 7,7–8.12](#)

O. Tjáledum le Matteusa evangeliumin:

Jesus javlaj: Guhti muv bágojt gullá ja daj milta dahká, le nav gák jiermmás álmáj guhti huodnahis bávte nali tsieggij. Rássjo sjávaj, dulvev dagáj, biekká garrasit huodnahis vuosttij bássun, valla ittij viera dan diehti gá lij bávte nanna. [Matt 7,24–25](#)

P. Tjáledum le Matteusa evangeliumin:

Jesus javlaj: "Ehpit gus le láhkám Sjivnnjediddje álgos sunnuv álmmán ja nissunin sjivnnjedij?" Ja duoddij: "Dan diehti álmáj áhtjes ja iednes guodis áhkájnis viesutjit, ja sáj guovtes sjaddiska aktan. Sáj dasti æbá le guovtes ájnat akta oadtje. Mav Jubmel le aktidam, ij almasj galga tjuolldet.» [Matt 19,4–6](#)

Q. Tjáledum le Johanneses evangeliumin:

Jesus javlaj: Ádå budáv didjij vattáv: iehttsit guhtik guojmáda. Gáktu dijáv lev æhttsám návti galggabihtit dij aj guhtik guojmáda iehttsit. Jus gaskanihte le gieresvuolta, de gájka árvvedi dijáv muv áhpadisálmmán. [Joh 13, 34–35](#)

R. Tjáledum le Johanneses evangeliumin:

Jesus javlaj: Gáktu Áhtje muv iehtsij, návti dijáv iehttsiv. Bissut muv gieresvuodan. Jus muv budájt anodihpit de muv gieresvuodan bissobihtit, návti gáktu mán Áhtjám budájt lev anodam ja suv gieresvuodan bisov. Dáv lev hállam vaj muv ávvo diján bissu ja dijá ávvo álliduvvá. Dát le muv budá: iehttsit guhtik guojmáda návti gáktu mán lev dijáv æhttsám. [Avtanik ij le stuoráp gieresvuolta gá sujna guhti hekkas rádnajis ávdås vaddá. Dij lihpit muv rádna jus dahkabihtit majt gáhtjov. Iv dasti dijáv dievnárin gáhtjo, dan diehti gá dievnár ij diede majt boanndis dahká. Dijáv ráddnan gáhtjov, dajna gá didjij lev diededam gájkka majt Áhtjestam lev gullam. Dij ehpit le muv válljim, ájnat mán lev dijáv válljim ja mierredam dijáv værárdij mannat sjattojt sjaddadittjat, bisso sjattojt. Áhtje de muv namán didjij gájkka vaddá mav sujsta ihkenis ráhkálihpit. Dát le muv gáhtjom didjij: iehttsit guhtik guojmáda!] [Joh 15,9–12\[-17\]](#)

S. Tjáledum le Paulusa girjen Roma ristagisájda:

Visses lev, ij jábmem ij ga iellem, e ieñgila e ga ietjá fámo, e ga ma dálla li jali ma báhti, jali mige fámojt baddjen jali tjeñgalisán jali mige ietjá, mijáv sierada Jubmela gieresvuodas Kristus Jesusin, mijá Hærrán. [Rom 8,38–39](#)

T. Tjåledum le Paulusa vuostasj girjen Korinta ristagisájda:

Álles kapihtal jali oasse kapihttalis lågåduvvá.

Kapitlet kan leses i sin helhet eller i utdrag.

[Ja de didjij gájkin buoremus gæjnov vuosedav:]

Vájku vil almatjij ja ieŋŋgilij gielaj luluv sárnnot, valla mujna ij lulu gieresvuohta,
de luluv dássjá tjuoddje biello, skálajdiddje divgga.

Vájku mujna lulun profeha vaddása ja gájkka tjiegosvuodajt luluv dábddát ja gájkka diedo
lulun, ja vájku mujna luluj gájkka jáhkko várijt sirdátjit,
valla ij lulu gieresvuohta,
de iv lulu mige.

Vájku vil hæjojda luluv juogadit gájkka mij mujna le, ja vájku luluv iehtjam boaldedahttet,
valla ij lulu gieresvuohta,
de iv lulu majdik vuojttet.

Gieresvuohta le gierddis ja buorre.

Gieresvuohta ij le udnodibme, ij ga ietjas rámpo, ij ga stuorástalá.

Ij le hæhkkaráduk, ij ga ietjastalle, ij le suhtisj, ij ga bahájt vuorkuda.

Ij vierrevuodas ávvudalá, sádnsvuodas galla.

Gieresvuohta gájkka guoddá, gájkka jáhkka, gájkka doajvvu ja gájkka gierddá.

Gieresvuohta ij goassak någå. Profeha vaddása nâhki,
gielajsárnnot sjaŋvun. Diedo nâhki.

Miján li vâdna diedo ja profeha hâllamvaddásijs vánes,
valla gå âllesvuohta bohtá de vâdne gâhtu.

Mânnâ hâlliv mânáj lâhkáj, dâdjadiv mânáj lâhkáj ja ájadalliv mânáj lâhkáj.

Valla âllessjattugin mânnasijt guodiv.

Dâlla degu tjiegosiek spiedjilgåvâv vuojnne; dalloj árudijás árudidjaj vuojnne.

Dâlla dâdjadav muhtem mârráj; dalloj âllâsit nâv gâktu Jubmel muv âllâsit dâbdddâ.

De bissu dá gålmmâ: Jáhkko, doajvvu ja gieresvuohta,
ja dajs gájkin stuorâmus le gieresvuohta. **1 Kor 13**

U. Tjåledum le Paulusa girjen Galatia ristagisájda:

Gájka ham jáhko baktu lihpit Jubmela mâná Kristus Jesusin.

Gájka gudi Kristusij lihpit gâstaduvvam lihpit aj Kristusij gârvoduvvam. Aktak ij le dasti
juvdá jalik grehka,

oarje jalik friddja,

âlmâj jalik nissun.

Gájka lihpit Kristus Jesusin akta. **Gal 3, 26–28**

V. Tjáledum le Paulusa girjen Efesosa ristagisájda:

Dan diehti buolvatjij nali Áhtje ávddáj luojttádav, gæssta gájkka áhttjevuolta ednamin ja almen namás oattjoj. Vaddis ietjas herlukvuoda boannudagás fámov ja gievrudagáv dijá sissnjálasj almatjij Vuojnjanisás baktu, vaj Kristus jáhko baktu gieresvuodajn vájmojnihte viessu. Bissut ruohttsasijn nannusit suv sinna, vaj dij gájkka ájllisij aktan buojkkábihtit gábddudagáv ja guhkkudagáv ja alludagáv ja tjeegnudagáv ja dábdiidihpit Kristusa gieresvuoltaj, mij le gájkka diedojs alebun, dasik álles Jubmela dievasvuolta dijáv dævddá. Guhti mijá sinna fámujnis barggá ja ájmmut dahkat ájn vil ienebuv gá majt ádnop jali buojkkáp, sunji herlukvuolta tjoaggulvisá ja Kristus Jesusa baktu gullu, gájkka buolvajda ihkeven ájggáj! Amen. Ef 3,14-21

W. Tjáledum le Paulusa girjen Filippi ristagisájda:

Jus Kristusin le jaskadus, gieresvuoda gievrrodibme ja Vuojnjanisán aktisasjvuolta, jus le liekkogisvuolta ja ármmo, de állidihtit muv ávov avtamielakvuodan. Viessut de gieresvuodan, avtan ájádusán ja avtan mielan, iesjgieresvuoda ja árvodis gudne dagi. Lehkut vuollegattjan ja adnit iehtjádijt ietjastihhte alebun. Allit ietjada buoremussaj gehtja, ájnat iehtjádij aj. Lehkus diján dakkir miella, mij Kristus Jesusin lij! Fil 2,1-5

X. Tjáledum le Paulusa girjen Filippi ristagisájda:

Ávvudallit agev Hærrán. Ájn akti sidáv javllat: ávvudallit. Vuojnnisa gájkka almatja man gierddisa lihpit. Hærrá le lahka. Allit masstak mårásta, ájnat ráhkádaládijn Jubmelav gijttit ja sunji diededihtit gájkka dijá dárbojt. Jubmela ráfe, mij le mijá jiermijs alebun, várjjalus dijá vájmojt ja ájádusájt Kristus Jesusin. Ja de vil, muv vielja: mujttit gájkka mij le duohta, guddnen aneduvvá, duolla ja rájnas, manna le iehtsemárvo ja guddnedimárvo, gájkka mav buorre dáhpen gáhttu ja gájkka mij rámpov ánsit! Fil 4,4-8

Y. Tjáledum le Johanneses vuostasj girjen:

Muv gærrása, æhttsup guhtik guojmáma, dajna gá gieresvuolta Jubmelis boahdá, ja guhti æhttsá le Jubmelis riegedam ja Jubmelav dábddá. Valla guhti ij iehtse ij Jubmelav dábddá, dajna gá Jubmel le gieresvuolta. Jubmela gieresvuolta návti midjij bigoduváj: ájnna Bárnas værárdij rájáj vaj lulujma suv baktu viessut. Dát le gieresvuolta: ij dat gá Jubmelav lip æhttsám, ájnat sán le mijáv æhttsám ja Bárnas sábadusværron mijá suttoj ávdás rádjám. Muv gærrása, jus Jubmel mijáv náv iehtsij, vierttip mij aj guhtik guojmáma iehttset. Aktak ij le Jubmelav goassak vuojnnám. Valla jus guhtik guojmáma iehttsep de Jubmel agev le mijájn ja suv gieresvuolta le mijá sinna álliduvvam. 1 Joh 4,7-12

Sámezielak rámattevsta li viettjadum Ádá Testamentas 2011, © Svenska Bibelsällskapet, ja Oabme Testamenta tækstaoase 2011 liturgija tækstatjoahkkes.

De norskspråklige bibeltekstene er hentet fra Bibel 2011, © Det Norske Bibelselskap